

# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίου

---

## Στόχοι

1. η κατανόηση της έννοιας της **πολιτιστικής κληρονομιάς**, είτε αυτή αναφέρεται στο ανθρωπογενές περιβάλλον είτε στο φυσικό περιβάλλον και το τοπίο
2. η απόκτηση αναλυτικής και συνθετικής σκέψης, μέσα από την αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων & πληροφοριών

## Αντικείμενο

Η **προστασία, διαχείριση** και **ανάδειξη** της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς που αφορούν τις προστατευόμενες περιοχές όλων των κατηγοριών, τους **αρχαιολογικούς χώρους**, τους **παραδοσιακούς οικισμούς**, τα **ιστορικά κέντρα πόλεων**, τα **πολιτιστικά τοπία**, τα **τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους** αλλά και κάθε είδους **τοπίου ειδικού ενδιαφέροντος**

Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις, συζήτηση, ατομική εργασία + εξετάσεις

# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίου

---

## Διάγραμμα μαθημάτων

1. Εισαγωγή στις θεματικές ενότητες του μαθήματος
2. Η αντιληπτική εικόνα του περιβάλλοντος
3. Διερευνώντας το ρόλο του πολιτισμού
4. Επίσκεψη σε παραδοσιακό οικισμό (Βυζίτσα ή Πινακάτες)
5. Ταυτότητα των πόλεων και πολιτιστική ανάπτυξη
6. Αρχαιολογικός πλούτος και δυνατότητες αξιοποίησης του
7. Σχέδιο διαχείρισης πολιτιστικής κληρονομιάς
8. Το δομημένο περιβάλλον και ο παράγων χρόνος
9. Ισορροπώντας μεταξύ προστασίας και ανάπτυξης
10. Ιστορικά κέντρα πόλεων και παραδοσιακοί οικισμοί
11. Περιαστικό τοπίο & απειλές
12. Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα
13. Παρουσιάσεις εργασιών, συζήτηση

# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίου

## Εργασία

Η **εργασία** θα αναφέρεται σε παραδοσιακό οικισμό, όπως οι Πινακάτες στο Πήλιο, και θα εστιάζει σε ένα από τα παρακάτω ειδικά αντικείμενα:

1. ανάλυση του οικισμού + πρόταση για οργάνωση του χώρου συνολικά
2. πρόταση προστασίας + ανάδειξης συγκεκριμένου κτίσματος με νέα χρήση
3. διαχείριση, ανάδειξη + προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
4. το είδος της επισκεψιμότητας ενός οικισμού σήμερα και πρόταση για το μέλλον
5. η σημερινή κατάσταση + διερεύνηση δυνατότητας προβολής μέσω ίντερνετ
6. ανάλυση των πολιτικών διατήρησης, ανάδειξης ή προώθησης αντίστοιχων περιοχών σε άλλες χώρες στη Μεσόγειο ή αλλού
7. αξιολόγηση ισχύουσας νομοθεσίας ή/και πολιτικών προστασίας + σύγκριση με άλλες χώρες στη Μεσόγειο ή αλλού
8. συλλογή απόψεων των κατοίκων μέσα από συνεντεύξεις

# Ανάγνωση του δομημένου περιβάλλοντος

Τι πληροφορίες κρύβει το περιβάλλον γύρω μας?

Έχει σημασία το νοηματικό περιεχόμενο αυτό?





# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Μήπως προστασία + φυσιολογική εξέλιξη είναι αντίθετες έννοιες?

Γιατί δεν ζούμε όπως στο παρελθόν?

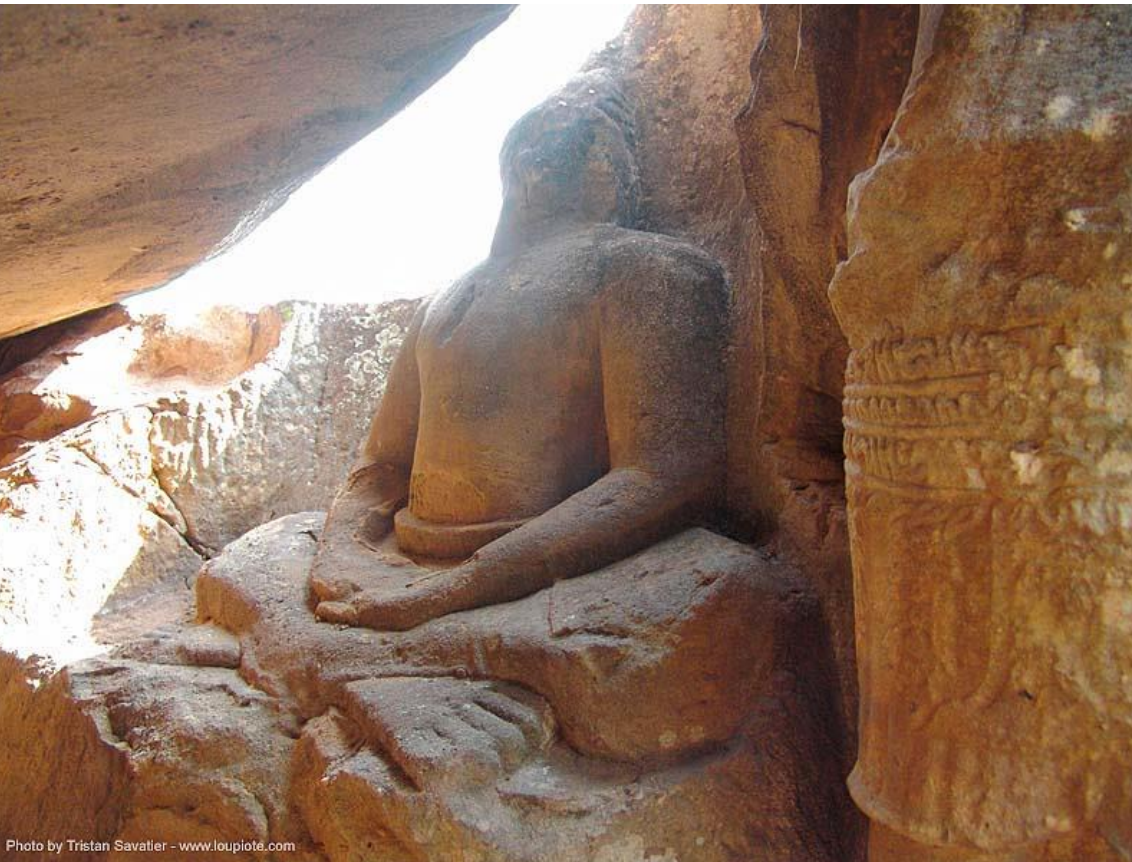




# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Από πού προκύπτει η ανάγκη για προστασία και ανάδειξη?

Ποιους ενδιαφέρει και ποιοι είναι οι πραγματικοί τελικοί ωφελούμενοι?



# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Τί θα προστατεύαμε στα Εξάρχεια?

Τα γραφίτι ή τον παραδοσιακό νεοκλασικό χαρακτήρα της περιοχής?





# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Πρέπει να υπάρχουν μορφολογικοί κανόνες και πρότυπα για τις κατασκευές στους παραδοσιακούς οικισμούς?

Πρέπει να ελέγχεται και να αξιολογείται ό,τι κατασκευάζεται σε περιοχές με ειδικό χαρακτήρα?

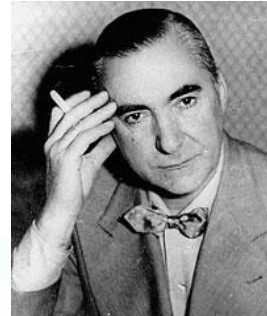
Πώς θα πρέπει να προσεγγίζονται τα κριτήρια για την αξιολόγηση?





# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Αντίκειται ή συμπληρώνει η Casa Malaparte το τοπίο του Κάπρι?





# Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Πόσο σημαντική είναι η άυλη πολιτιστική κληρονομιά?

Τι σχέση έχει με την υλική? Χρειάζεται ειδική προστασία και γιατί?



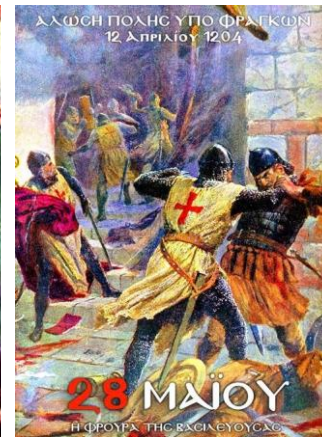
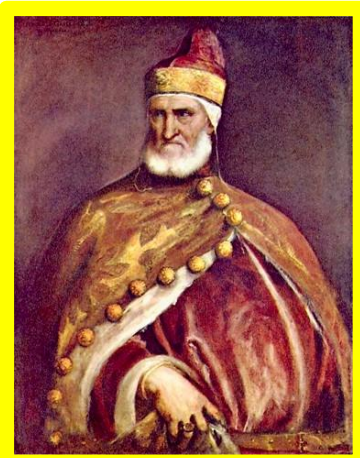


# Σεβασμός πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

1204: *Enrico Dandolo*, Χριστιανός, 97 ετών

1453: *Μωάμεθ ο κατακτητής*, Οθωμανός, 22 ετών

Ποιος σεβάστηκε την Κωνσταντινούπολη περισσότερο?



# Σεβασμός πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Η κληρονομιά περιλαμβάνει αντικείμενα ή βαθύτερες αξίες?

Που σταματάει το ζήτημα του σεβασμού στο νόημα του πολιτισμού?





# Σεβασμός πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Τι ακριβώς σημαίνει σεβασμός στο νόημα του πολιτισμού?  
Αρκούν οι απαγορεύσεις και τα κιγκλιδώματα?



# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Αρκετοί αρχαιολογικοί χώροι στην Ελλάδα είναι κλειστοί. Άλλοι εντελώς ανοικτοί. Τι χαρακτήρα θα είχε ένα ικανοποιητικό σχέδιο διαχείρισης?





# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Οι παραδοσιακοί οικισμοί μετατρέπονται σε τουριστικά αξιοθέατα.  
Μπορεί αυτό να γίνει χωρίς ειδικό σχέδιο διαχείρισης?





# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Ποιοι εμπλέκονται στην διαχείριση της πολιτιστικής κληρονομιάς?

Πως μπορεί να συμμετάσχει ουσιαστικά η τοπική κοινωνία?





# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου

Με ποια κριτήρια αξιολογείται η άποψη της τοπικής κοινωνίας αναφορικά με την πολιτιστική κληρονομιά ενός τόπου?



# Διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς & τοπίου



Μερικοί απόφοιτοι του ΣΑΤΠ βρήκαν δουλειά σε αραβικές χώρες

Τί ακριβώς αποκόμισαν από το μάθημα?

